

1. 3. 2016

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Povinnost autobazaru správně informovat ohledně počtu najetých kilometrů

Zvýšená informační povinnost podnikatele patří mezi stěžejní instituty ochrany spotřebitele. Spotřebitel, jako slabší smluvní strana většinou nemající přístup ke všem zdrojům informací, potřebuje dostatek údajů na to, aby se mohl kvalifikovaně rozhodnout, zda se rozhodne do smluvního vztahu vstoupit, či nikoli, přičemž údaj o počtu najetých kilometrů je u ojetého vozu rozhodující vlastností, podle kterého se eventuální kupující orientuje v nabídce ojetých vozů.

V nedávném rozhodnutí 8 As 70/2015 - 56 ze dne 22. 10. 2015 Nejvyšší správní soud ČR posuzoval důvodnost pokuty udělené podnikateli za porušení povinnosti řádně informovat spotřebitele o vlastnostech prodáváného výrobku, konkrétně o stavu najetých kilometrů vozidla prodáváného v autobazaru. Podle skutkového stavu sdělil podnikatel spotřebiteli základní informace o stavu vozidla, informoval kupujícího, že skutečný stav najetých kilometrů nebyl zjištěn a vychází tak z údajů na tachometru. Po uskutečněním prodeji však kupující našel servisní knížku v návodu k autorádiu, o které podnikatel zjevně nevěděl, přičemž v ní uvedené údaje zpochybňovaly podnikatelem deklarovaný stav najetých kilometrů.

Česká obchodní inspekce (ČOI) následně pokutovala podnikatele nikoli za to, že by spotřebitele klamal tvrzením o reálném počtu kilometrů, ačkoliv by věděl, že reálný počet kilometrů se liší, ale proto, že žalobce spotřebiteli nesdělil dle § 9 zák. č. [634/1992 Sb.](#), o ochraně spotřebitele (ZOS) veškeré údaje, které se ke kilometrovému náběhu prodáváného automobilu vztahují, ačkoliv tak učinit mohl a měl. ČOI uvedla, že „požaduje-li aplikované právní ustanovení (§ 9 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele), aby informace o vlastnostech výrobku byla „řádná“, pak v daném případě absentující údaj o počtu najetých kilometrů zaznamenaný při technické kontrole, který přesahuje a tedy zcela zpochybňuje aktuální stav tachometru při prodeji vozu, jistě nelze za řádnou informaci považovat“. ČOI vyšla z předpokladu, že i v případech, kdy nelze určit s jistotou přesný počet najetých kilometrů, je možné po prodávajícím spravedlivě požadovat, aby zjistil a poskytl spotřebiteli co nejvíce dostupných informací ohledně tohoto parametru. Vytýkala podnikateli, že tomuto požadavku nedostál, když neinformoval spotřebitele o zápisech v servisní knížce, ač to bylo v jeho možnostech. Servisní knížka přitom vážně zpochybnila tachometrový údaj. Podnikatel si navíc ani neobstaral (ačkoli mu to žádná právní norma nepředepisuje) žádné další informace o počtu ujetých kilometrů, např. prostřednictvím specializovaného informačního systému provozovaného soukromou společností, což dle ČOI rovněž dokládalo nulovou snahu podnikatele opatřit co nejvíce dostupných informací o vlastnostech prodáváného výrobku.

Nejvyšší správní soud dal za pravdu ČOI, že zápisy v servisní knížce dostatečně zpochybnilly tachometrový údaj o počtu najetých kilometrů a že počet najetých kilometrů představuje podstatný parametr prodáváného ojetého vozidla, který zásadním způsobem ovlivňuje jeho cenu.[1] V případě povinnosti podnikatele obstarat výpis z informačního systému však NSS sdělil, že výpovědní hod-

notu takového výpisu nelze přeceňovat, neboť ve zmiňovaném případě tento systém postrádal kontinuitu záznamů o najetých kilometrech daného vozidla, neboť od okamžiku první registrace vozidla v březnu 2000 až do srpna 2012 neobsahoval žádný záznam. Provozovatel systému navíc sám upozorňuje na nemožnost ověření správnosti uvedených informací.

Nejvyšší správní soud se však zaměřil na skutečnost, že podnikatel o existenci servisní knížky zřejmě nevěděl a vytknul ČOI, že podnikatelův delikt měl ve své podstatě spočívat v nenalezení servisní knížky ukryté v návodu k autorádiu. Nejvyšší správní soud poukázal na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. 2. 2012, sp. zn. 25 Cdo 2516/2009, ve kterém Nejvyšší soud interpretoval § 9 ZOS následovně: „Rozsah instruktážní povinnosti vyplývající z ustanovení § 9 odst. 1 zákona č. [634/1992](#) Sb. a jeho limity stanovené v § 9 odst. 2 větě druhé citovaného zákona je třeba vyložit s ohledem na konkrétní okolnosti jednotlivého případu, zejména povahy toho kterého výrobku. Je přitom třeba aplikovat princip proporcionality, tj. klást na výrobce pouze požadavky rozumné, přiměřené okolnostem, nikoli požadavky nepřiměřené.“ Dle Nejvyššího správního soudu bylo nutné obdobně nahlížet na splnění informační povinnosti v případě výše posuzovaného nepředložení servisní knížky a informací o najetých kilometrech, a klást na podnikatele pouze požadavky, které jsou rozumné a přiměřené okolnostem. Dle NSS by tedy bylo nepřiměřené požadovat po stěžovateli důkladné prohledání ojetého vozu za účelem možného nalezení skryté servisní knížky.

Nabízí se však otázka, zda jednání podnikatele není možné posoudit jako nekalou obchodní praktiku (§ 4 a násl. ZOS). Obecně je totiž obchodní praktika nekalá, je-li jednání podnikatele vůči spotřebiteli v rozporu s požadavky odborné péče a je způsobilé podstatně ovlivnit jeho rozhodování tak, že může učinit obchodní rozhodnutí, které by jinak neučinil. Obchodní praktika je klamavá, je-li při ní užit nepravdivý údaj, nebo je-li důležitý údaj sám o sobě pravdivý, ale může uvést spotřebitele v omyl vzhledem k okolnostem a souvislostem, za nichž byl užit, anebo opomene-li podnikatel uvést důležitý údaj, jenž s přihlédnutím ke všem okolnostem lze po podnikateli spravedlivě požadovat, přičemž za opomenutí se považuje též uvedení důležitého údaje nesrozumitelným nebo nejednoznačným způsobem.

Vzhledem k tomu, že § 4 a násl. ZOS nejsou správně transponovány, je nasnadě využít přímo zdroje těchto ustanovení, a to směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/29/ES ze dne 11. května 2005 o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu. Ta vysvětluje obsah jednotlivých kritérií. Obchodními praktikami vůči spotřebiteli je nejen jednání, ale rovněž opomenutí, chování nebo prohlášení, obchodní komunikace včetně reklamy a uvedení na trh ze strany obchodníka přímo související s propagací, prodejem nebo dodáním produktu spotřebiteli. Prohlášení podnikatele o výši najetých kilometrů je tedy jednoznačně obchodní praktikou vůči spotřebiteli, která ovlivňuje rozhodnutí spotřebitele o tom, zda, jak a za jakých podmínek produkt koupí, zaplatí za něj najednou nebo částečně, ponechá si jej nebo se jej zbaví anebo ve vztahu k němu uplatní právo vyplývající ze smlouvy, ať již se spotřebitel rozhodne jednat nebo zdržet se jednání.

Při těchto obchodních praktikách je podnikatel povinen vyvíjet náležitou profesionální péči, což je úroveň zvláštních dovedností a péče, kterou lze od obchodníka ve vztahu ke spotřebiteli rozumně očekávat a která odpovídá poctivým obchodním praktikám nebo obecným zásadám poctivosti v oblasti obchodníkovy činnosti. Je tedy otázka, zda je po podnikateli možné, s ohledem na profesionální péči, požadovat, aby vyhledával dodatečné informace o počtu najetých kilometrů a nespokojil se s pouhým konstatováním, že skutečný údaj není znám. Vzhledem k výše uvedené definici je dle našeho názoru spravedlivé po podnikateli v oblasti prodeje ojetých automobilů požadovat, aby určité dodatečné informace vyhledával, neboť to patří k poctivým obchodním praktikám a obecným zásadám poctivosti v této oblasti obchodu. Jinak by bylo možné ve všech případech podnikatelovu informační povinnost zúžit na pouhé konstatování, že „nemá dostatek informací“. To je však v případě ochrany spotřebitele vyloučeno (srov. např. znění § 9 odst. 2 ZOS,

dle kterého se informační povinnosti nemůže prodávající zprostit poukazem na skutečnost, že mu potřebné nebo správné informace neposkytl výrobce, dovozce nebo dodavatel.). Na druhou stranu je však zřejmé, že ani podnikatel není vševědoucí, a pokud ani po vynaložení určité odborné péče dodatečné informace nezíská, není možné mu to klást za vinu v rámci správního řízení. To samozřejmě nemá vliv na soukromoprávní důsledky takových skutečností a na aplikaci ustanovení o povinnostech z vadného plnění dle občanského zákoníku.

JUDr. Blanka Vítová, LL. M., Ph.D.,
of counsel

[DOHNAL PERTOT SLANINA, advokátní kancelář, v.o.s.](#)

PRAHA | HRADEC KRÁLOVÉ | OLOMOUC | LETOHRAD

Prvního pluku 347/12a
186 00 Praha 8 - Karlín

Komenského 266/3
500 03 Hradec Králové

Palackého 75/21
779 00 Olomouc

Václavské náměstí 76
561 51 Letohrad

Tel.: +420 587 407 086
e-mail: info@akdps.cz

-----
[1] Srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 2. 7. 2014, sp. zn. 8 Tdo 728/2014, dle kterého počet ujetých km je při prodeji motorového vozidla jednou z podstatných skutečností určujících výši jeho prodejní ceny. Cenu a atraktivnost ojetého vozu určuje především technický stav, rok výroby a intenzita, s jakou byl používán předchozím majitelem. O těchto skutečnostech dobře vypovídá stav počítadla kilometrů.

Další články:

- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Pohled přes hranice - natáčení pornografických klipů jako důvod výpovědi z nájmu bytu](#)
- [Nařízení EU o umělé inteligenci a jeho dopady na využití jazykových modelů v advokátní praxi](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)
- [AI omnibus](#)